

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII

W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3 W HAJNÓWCE

1) Przedmiotowy System Oceniania z biologii obejmuje ocenę wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania oraz postawę ucznia na lekcji.

2) Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępu ucznia w opanowaniu wiadomości i umiejętności,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu,
- dostarczenie rodzicom (opiekunom) informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy.

3) Przy ocenie umiejętności i wiadomości stosowane będą następujące formy oceniania:

sprawdziany pisemne:

- Sprawdziany pisemne trwają 45 minut, obejmują materiał z opracowanego działu, uprzednio powtózonego.
- Sprawdzian będzie zapowiedziany przynajmniej tydzień wcześniej.
- W przypadku nieobecności ucznia w szkole w tym dniu obowiązek napisania sprawdzianu zostaje przesunięty na następną, najbliższą lekcję. Uczeń przed lekcją zgłasza gotowość napisania zaległego sprawdzianu. W przypadku nie zgłoszenia się lub odmowy pisania, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną i nie przysługuje mu prawo jej poprawy.
- W przypadku dłuższej usprawiedliwionej nieobecności, spowodowanej np. chorobą, uczeń może uzgodnić z nauczycielem inny termin zaliczenia materiału objętego sprawdzianem.
- Nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w terminie dwóch tygodni.
- Uczeń może przystąpić do poprawy każdej oceny ze sprawdzianu. Poprawa jest dobrowolna i powinna się odbyć w ciągu tygodnia od daty rozdania prac. Uczeń pisze ją tylko raz. Nauczyciel ustala jeden termin poprawy. Każdy stopień uzyskany

podczas poprawy sprawdzianu wpisuje się do dziennika, a ocena końcowa ze sprawdzianu jest średnią z dwóch ocen.

- Uczeń, który podczas sprawdzianu, podejmuje próbę ściągania, otrzymuje jedno ostrzeżenie, a jego ocena ze sprawdzianu jest obniżona o jedną ocenę. Obniżenie to dotyczy również poprawy tego sprawdzianu. Jeśli ostrzeżenie nie przynosi skutku, to uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, bez możliwości poprawy.
- Jeśli podczas sprawdzania nauczyciel stwierdzi niesamodzielność pracy ucznia lub inną nieuczciwość (np. zamiana grupy), to uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, bez możliwości poprawy

kartkówki:

- Kartkówki trwają 10-20 minut, obejmują wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być zapowiadane) lub z większej partii materiału (zapowiadane wcześniej).
- Kartkówki zapowiedziane są obowiązkowe i muszą być napisane przez nieobecnego ucznia na następnej lekcji.
- Nauczyciel sprawdza kartkówkę w ciągu tygodnia a w przypadku nieobecności nauczyciela termin wydłuża się do 2 tygodni.
- Poprawa kartkówki odbywa się wyłącznie za zgodą nauczyciela w terminie i na zasadach określonych przez niego.

odpowiedzi ustne:

- Odpowiedzi ustne dotyczą wiadomości i umiejętności wynikających z aktualnie realizowanych treści programowych.
- Przy odpowiedzi obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, a w przypadku lekcji powtórzeniowej z całego działu.
- Podstawą oceny jest rzeczowość (zawartość merytoryczna), samodzielność wnioskowania, stosowanie języka przedmiotu, formułowanie dłuższych wypowiedzi.
- Pytanie na ocenę celującą zawiera trudniejsze treści z podstawy programowej.

aktywność i praca ucznia podczas lekcji

- Uczeń podczas lekcji może otrzymać plusy za różne formy aktywności. Za cztery plusy uczeń otrzymuje ocenę celującą, za trzy bardzo dobrą, za dwa ocenę dobrą. Uczeń sam podejmuje decyzję, po jakiej ilości plusów nauczyciel ma wstawić ocenę.

formy aktywności podczas lekcji:

- prezentacja wiedzy i umiejętności w czasie lekcji, obejmująca ustne odpowiedzi na pytania związane z zagadnieniami poruszonymi w czasie lekcji,
- rozwiązywanie zadań rachunkowych,
- aktywna praca w grupie,
- samodzielna praca ucznia z materiałem źródłowym lub podręcznikiem
podsumowanie lekcji w formie krótkiego testu, ćwiczenia itp.
- Uczeń ma obowiązek aktywnie uczestniczyć w lekcji.
- Ocena aktywności ucznia na lekcji może być negatywna. W przypadku, gdy uczeń nie wykonuje ćwiczeń ustnych czy pisemnych, nauczyciel ocenia jego pracę minusem (2 minusy- ocena niedostateczna) lub oceną niedostateczną.

prace domowe

- Prace domowe polegają na sprawdzeniu umiejętności nabywanych w trakcie realizowania bieżącego działu programowego lub umiejętności kluczowych.
- Prace domowe mogą być sprawdzane w następujący sposób: wybiórczo na ocenę podczas lekcji, jak również po zajęciach; poprzez głośne odczytywanie przez ucznia; wspólnie z całą klasą.
- Prace domowe nie zawsze muszą być oceniane.
- Nauczyciel może obniżyć uczniowi ocenę z pracy domowej, jeśli stwierdzi, że praca jest niesamodzielna.
- Uczeń zgłasza brak pracy domowej na początku lekcji co nauczyciel odnotowuje minusem w dzienniku. Cztery minusy zastępuje się oceną niedostateczną.
- W przypadku nie zgłoszenia braku pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Wszystkie prace domowe muszą być odrobione, nawet jeśli uczeń był nieobecny lub zgłaszał nieprzygotowanie (wtedy nadrabia braki w innym terminie).

zeszyt przedmiotowy/zeszyt ćwiczeń

- Zeszyt przedmiotowy sprawdzany pod względem systematyczności i poprawności rzeczowej. Muszą zawierać zapis wszystkich tematów i notatek.
- Uczeń, który opuścił ostatnią lekcję, ma obowiązek nadrobić braki w wiadomościach, notatkach z lekcji, pracach domowych, itp. na następną lekcję. W przypadku dłuższej nieobecności, braki należy uzupełnić w ciągu tygodnia.

prace dla chętnych

- Uczeń może otrzymać ocenę za wykonanie dodatkowych prac zaproponowanych przez nauczyciela lub prac wykonanych z własnej inicjatywy, uzgodnionych z nauczycielem.
- Referaty powinny być przygotowane samodzielnie na podstawie różnorodnych źródeł i wygłaszane z pamięci, a nie czytane.
- Plakaty powinny być wykonane starannie i opracowywane na podstawie różnych materiałów źródłowych.
- Wszystkie prace oceniane będą według kryteriów: jakość i ilość zdobytych informacji, sposób przedstawienia informacji, własne spostrzeżenia i wnioski.
- W przypadku oceniania sprawdzianów i kartkówek przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów.

4) Przy wystawieniu oceny ze sprawdzianów i testów przyjmuje się następującą skalę procentową:

- 1) 100% - 95% - ocena celująca (cel.) – 6;
- 2) 94% - 85% - ocena bardzo dobra (bdb.) – 5;
- 3) 84% - 70% - ocena dobra (db.) – 4;
- 4) 69% - 50% - ocena dostateczna (dst.) – 3;
- 5) 49% - 30% - ocena dopuszczająca (dop.) - 2;
- 6) 29% - 0% - ocena niedostateczna (ndst.) – 1;

Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów mających obniżone kryteria oceniania nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

- 1) do 19% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny;
- 2) 20% - 39% - dopuszczający;
- 3) 40% - 54% - dostateczny;
- 4) 55% - 70% - dobry;
- 5) 71% - 89% - bardzo dobry;
- 6) 90% - 100% - celujący.

5) Informacje dodatkowe

- Uczeń dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji.
- Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumiemy wystąpienie przynajmniej jednego z wymienionych: brak zeszytu przedmiotowego z odrobioną lekcją, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji, brak pracy domowej.

- Nieprzygotowanie należy zgłosić po wejściu do klasy, przed rozpoczęciem lekcji, poprzez zapisanie numeru z dziennika na tablicy z dopiskiem „np.”. W dzienniku zostanie to odnotowane w jednej kolumnie zapisem np.
- Uczeń jest zobowiązany uzupełnić wszystkie braki wynikające z nieprzygotowania na następną lekcję.
- Wystawienia oceny semestralnej i końcoworocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym największą wagę mają oceny ze sprawdzianów, w drugiej kolejności są kartkówki, odpowiedzi ustne. Pozostałe oceny są wspomagające.
- Uczeń, który uzyska wysokie wyróżnienie w konkursie przedmiotowym na etapie pozaszkolnym otrzymuje ocenę celującą, jako cząstkową. Laureaci konkursów wojewódzkich z fizyki uzyskują ocenę celującą na koniec semestru lub roku szkolnego.
- Na pierwszej lekcji w roku szkolnym uczniowie zapoznawani są z PSO. Wymagania na poszczególne oceny są udostępniane uczniom na stronie internetowej szkoły. Oceny są jawne, oparte o poznane kryteria.
- Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca bieżącego roku szkolnego.
- Rodzice informowani są o sposobie oceniania z przedmiotu oraz o ocenach cząstkowych i semestralnych przez dziennik elektroniczny i w czasie konsultacji z nauczycielem (po wcześniejszym umówieniu się). Na życzenie rodziców, podczas takich spotkań, są udostępniane do wglądu pisemne sprawdziany.

6) Wymagania na poszczególne oceny

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności wynikające z programu nauczania,,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje dodatkowe zadania i polecenia,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować,
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią,

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w ogromnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania biologią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się przyrządami oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać doświadczenia i obserwacje i opisać je,
- wykonuje prace i zadania dodatkowe,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się, z pomocą nauczyciela przyrządami i zna sprzęt laboratoryjny,
- wykonuje proste obserwacje i doświadczenia,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach typowych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,

- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji,

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawą programową, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,